

Verslag ALV Vereniging Noorden Duurzaam

Datum: 18 mei 2022

Locatie: Provinciehuis Drenthe

Aanwezig:

Henk Hadders, lid ND, Voormalig lid van Raad van bestuur GGZ Drenthe

Frits Roelfsema, penningmeester ND

Joost Schretlen, lid ND, De Groene Transitie

Peter Bootsma, voorzitter ND

Jitse Terpstra, Intern coördinator ND, student sociologie

Han-Paul van Westing, RvT lid ND, deelmobiliteit landelijk en in regio's

Artemis Mantheakis, lid ND, student Filosofie, Politiek en Economie en stagiair bij ND

Jan de Boer, lid RvT ND, divers beleidswerk in energiepolitiek

Aaldert Kuijk, lid ND, student Finance Tax and Advice Hanzehogeschool, kascommissie ND

Lisette Hamstra, lid ND, student Finance tax and Advice Hanzehogeschool, kascommissie ND

Engbert Breuker, lid RvT ND, ondernemer Pentascope

Marijke Feiertag, aspirant bestuurslid ND (verslag)

Charles Hussels, kort aanwezig voor welkom en presentatie de Klimaat expeditie

Afgemeld

Niels Faber (secretaris ND), Ko Henneman, Ton Jansse, Klaus Boonstra, Annemieke Weijling, Elena Cavagnaro, Gerard Hol.

1. Opening/presentielijst

Peter opent de vergadering, voor het eerst sinds Corona weer een fysieke vergadering. Dank aan de Provincie Drenthe (in de persoon van Charles Hussels) voor het gebruik van de locatie. Charles houdt een korte presentatie over de Klimaatexpeditie

De Klimaatexpeditie naar energieneutraal wonen

In 2016 is de Provincie Drenthe begonnen met de nationale ambitie om voor 2050 van het gas af te gaan. In Drenthe is besloten die ambitie naar 2040 bij te stellen, dus was een versnelling nodig.

Versnellingsteams

Uit bestaande structuren werden versnellingsteams samengesteld, met o.a. de 8 Drentse Woningbouwcorporaties, Drentse gemeentes, het Energieloket, de Drentse Kei, Techniek Nederland en Bouw Nederland en lokale initiatieven. Per team is een aanvoerder aangesteld die samen het kernteam vormen.

Kernteam

In het kernteam worden alle hobbels en kansen besproken om samen tot oplossingen te komen, samen te werken en dwarsverbindingen te maken.

Inmiddels zijn een kleine 100 projecten uitgevoerd, variërend van 'klein en voor de hand liggend' tot grote doelen, zoals prestatieafspraken tussen gemeenten en woningbouwcorporaties.

Charles geeft een aantal voorbeelden, zoals hoe deze prestatieafspraken tot stand kwamen en hoe afstemming tussen corporaties en bouwers in Drenthe plaatsvond.

Het is een heel groot netwerk met als doel: problemen oplossen en kansen combineren.

Congres

Jaarlijks is er een congres voor het hele netwerk, zoals de bbq met Diederik Samsom, waar men kennis en ervaringen uitwisselt. Daar zijn de doelstellingen geformuleerd voor het terugdringen van fossiel brandstofgebruik in Drenthe. Eén van die doelstellingen is bewustzijn. Daar zijn jarenlang allerlei campagnes voor geweest en iedereen is zich inmiddels van de urgentie bewust. Het versnellen komt nu neer op slim organiseren. Zoals slimme combinaties met bedrijven maken, waardoor een groot isolatieprogramma kon beginnen, huiseigenaren met een smalle beurs gratis isoleren (wordt Drenthe breed uitgedragen) en afspraken met de branche (de isolatiebedrijven) die 25 ploegen klaar hebben staan om het werk uit te voeren. Daar wordt een opleidingstraject aan gekoppeld om het personeelstekort op te lossen. Het gaat inmiddels heel snel en ze komen handen tekort.

Reacties

Mooi hoe sectoren met elkaar worden verbonden. Hoe kunnen we dat op politiek niveau doen? Bijvoorbeeld een Tweede kamer van de Gemeenteraad. Die theorie (voor Taakdemocratie) wordt door ND uitgewerkt. In het Nationaal Programma Regionale Energie Strategie (RES) is een energietafel waar alle bestuurders aan tafel zitten, niet alleen van gemeenten, maar ook uit de energiesector. De methode van taakdemocratie zou daar toegepast kunnen worden.

Hartelijk dank aan Charles voor zijn inspirerende verhaal.

2. Mededelingen

Geen mededelingen op dit moment

3. Verslag ALV 18 november 2021

Correctie op pagina 1, Han-Paul van Westing was wel aanwezig op de ALV (is aangepast)
Verslag is vastgesteld

4. Jaarrekening 2021 en verslag kascommissie

Frits heeft op deze 3^{de} woensdag in mei een uniek bamboe Koffertje bij zich met daarin de jaarrekening van 2021.

- Er zit een klein puntje in dat niet klopt op de balans. Daar staat op de passiva kant het ontwikkelfonds (eigenlijk eigen vermogen) en bij het vierde puntje staan de kosten vermeld als negatief. Die moeten aan de passiva kant staan. Dit is inmiddels gecorrigeerd.

Reacties op jaarrekening:

Gaat het goed, gaat het beter?

- Er is een controle geweest van de belastingdienst. Per saldo moest nog 6000 euro worden bijbetaald. ND is eruit gekomen na wat advies en ondersteuning en inmiddels zijn de processen onder controle.
- De projecten, vooral op het gebied van deelmobiliteit, zijn echt groeiend. Nu 5 wijken in Groningen en er komen mogelijk nog 2 bij. Het is bekend bij de bewoners en flyers zijn op grote schaal verspreid.

Reacties op het verslag van de kascommissie

- Compliment van Jan de Boer voor de kascommissie.
- Toelichting Aaldert: het verslag spreekt voor zich. De boekhouding is gecontroleerd, alle cijfers komen overeen, ook een factuur die miste is teruggevonden.
- Lisette heeft van het RvT mailtjes gehad want zij hadden geen toegang tot de facturen van het bestuur. Door mailverkeer met Peter is dat verholpen.
- Bij controle van de facturen bleek 46 procent te laat betaald. Volgend jaar hopelijk verbetering.
- Bij herinneringsbetaaltermijn van 14 dagen is wellicht nogal ruim. Dit is niet alleen uit coulance gedaan, maar ook voor de verwerking (frequentie inlezen, mogelijk teveel herinneringen) De termijn kan zo blijven.

De voorzitter stelt decharge voor, dit is door de leden aan het bestuur verleend.

5. Bestuursjaarverslag 2021

Korte toelichting

Peter heeft een inleiding geschreven met de bedoeling om met wat meer afstand naar het bestuur, RvT en naar de ontwikkelingen van de vereniging te kijken. Dit heeft ook te maken met het terugtreden van RvT lid Han-Paul van Westing.

Alle 53 punten van het jaarplan komen in het Bestuursjaarverslag aan bod. De volgende keer zullen ook de voornemens uit het jaarplan genoemd worden, vervolgens wat daarmee is gedaan. Dat wordt opgepakt voor het jaarverslag 2022.

Het Bestuursjaarverslag 2021 is vastgesteld.

6. Instellen activiteitencommissie

Wat willen we gaan doen met commissies? Jitse: We gaan vanaf nu uit de grote vijver van studenten vissen om te kijken wat dit kan opbrengen. We wachten nu de reacties af naar aanleiding van een flyer die verspreid is. Na de vakantie start ND met deze vorm van activiteitencommissie om het bestuur te ondersteunen en de vereniging bekender te maken.

Han-Paul: zijn er specifieke doelgroepen die aansluiten met hun studie?

In eerste instantie in de volle breedte. Jitse zorgt dat het op vele faculteiten van de RuG en locaties van de Hanzehogeschool wordt opgehangen.

7. Vereenvoudiging Lidmaatschap

Er is nu sprake van een onderscheid tussen leden en aspirant-leden. Het aspirant lidmaatschap, waar geen contributie voor betaald wordt en waar nu 20 leden op de lijst staan, laten we vervallen. Zij worden uitgenodigd om lid te worden.

Jan: Is het nog een idee om met een donateursconstructie te werken?

Er is een harde kern van leden die elk jaar steun geven. In wezen zijn dat donateurs (met stemrecht). Een nieuwe splitsing in lidmaatschap is op dit moment niet zo gewenst.

8. Contributie 2022

We wisselen uit over de indexering. Er wordt voorgesteld om de contributie volgend jaar te indexeren (6 procent) en niet nu al voor nieuwe leden. De beslissing over de contributie van volgend jaar nemen we in november 2022 tijdens de ALV.

9. Mutaties bestuur en RvT

Arjen van Leeuwen, bestuurslid, is herstellende van een infarct en daardoor lange tijd afwezig. Het bestuur is met hem in gesprek over hoe een vervolg kan worden gegeven aan zijn taken binnen het bestuur of als mogelijk RvT lid. In de volgende ALV komt dit aan de orde.

Sinds kort is Marijke Feiertag aangesloten als aspirant RvT- of bestuurslid. Als bestuur melden we dat bij de RvT en de RvT doet een voordracht in de volgende ALV. Dit hangt ook af van het besluit van Arjen.

Han-Paul verlaat de RvT. Hij licht toe dat hij na een aantal afwegingen heeft besloten om niet meer bij de RvT aan te sluiten. De energie die binnen ND op dit moment in Taakdemocratie wordt gestoken is niet waar hij de meeste affiniteit mee heeft.

Door Corona en verandering van inzet door de vereniging, heeft Han-Paul de tafels en dynamiek van de projecten gemist, zoals de ontmoeting en inspiratie. De doelstelling: Verbinden van de doeners in het duurzame veld, is een ambitie die hij blijvend ondersteunt. De vereniging bedankt Han-Paul voor de inzet voor deze vereniging. Bij het etentje wordt de dank nog extra onderstreept.

10. Datum ALV november 2022

Voorstel volgende ALV vergadering: 16 november, in Groningen, vanaf 16.00 uur inloop. ALV van 16.30 – 18.00 uur waar het jaarplan 2023 wordt besproken en we een van de leden vragen om een inleiding te doen.

Locatie: Vakland, Westervolge 5A, 9989 EB Warffum

11. Rondvraag en sluiting

Geen vragen voor de rondvraag.

Dan sluiten we de vergadering om 17.36 uur.

Presentatie De Groene Transitie

Door: nieuw lid van de vereniging Joost Schretlen

De Groene Transitie is opgericht op initiatief van een aantal adviesbureaus die het beu zijn om kortlopende contracten te moeten aangaan voor publiek private samenwerking die langdurige aandacht vereist.

Overheden en gemeenten hebben een continu wisselende bemanning, waar niet altijd de gedegen kennis is. Na een leertraject van vier jaar zijn deze professionals weer vertrokken. In Drenthe willen we een nieuwe structuur, een open coöperatie, waar adviseurs bij aansluiten, mits ze beschikken over voldoende ervaring, kennis, kunde, naam en reputatie.

De Groene Transitie is opgericht door:

Joost Schretlen, energetisch en financieel adviseur Segon

Anita Speelman, EPA adviseur ZuinigWonen

Actieve gemeenschappen betrekken

Vanuit een gelaagd systeem van beleid (van Europees tot wijkniveau) is er op gemeenschapsniveau vervolgens weinig meer. Hoe halen we de gemeenschappen die graag iets willen erbij? Met een bottom-up benadering willen we de partijen die actief zijn in de gelegenheid stellen om Green Deals te maken met de lokale overheid en hun warmtevisie. De gemeenschap die wat wil, zoals een bedrijvenpark, een sector of in een buurt of dorp, heeft daardoor zeggenschap in het beleid. Met bepaalde instrumenten kunnen we het organisatievermogen versterken. Welke instrumenten kunnen we daarvoor inzetten?

Korte termijn acties

- Energie handelsplatform voor de gemeenschap
- Ontzorging footprints/energieadvies
- 5 voorbeeldwoningen
- 1 VvE naar A label
- 1 gemengd complex naar A label
- Wijkparlement als informatieplatform
- Omgevingsvisie wordt energie-proof

Uitdagingen

Er is een verschil tussen Verenigingen van Eigenaren en verhuurd bezit. De prikkel kan niet vertaald worden naar beide doelgroepen. Waarderingsmaatstaven, de nieuwe standaard die gaat komen (45 kWh per m²), het ZEB pakket, 0 op de meter, iedereen heeft eigen maatstaven gehanteerd. Door dat soort beperkingen moeten we heen.

In de praktijk zien we actieve deelgemeenschappen, waar we apart mee in gesprek willen komen. Samen willen we toe naar Wijk Uitvoeringsplannen (WUP) en samenwerking met deze actieve gemeenschappen, terwijl we de passieve laten liggen. Het is de bedoeling om de koplopers in Drenthe te faciliteren.

De aanpak

Een structurele aanpak om het wijkuitvoeringsplan te maken, invulling op basis van de prioriteiten, inclusief begroting. Per gemeenschap maken we een customer journey. (zie 'Zet je VvE op groen')

Samen met gedragswetenschappers en sociologen zetten we stappen om te ontdekken hoe we de mensen het beste kunnen overtuigen om mee te doen en mee te investeren in de energie transitie. Samen met de keten willen we door ontwikkelen en leren van elkaar.

Korte termijn WUP acties

- Aan de hand van een dorpsprofiel en plan van aanpak willen we een deal sluiten met de overheid.
- Elke gemeenschap die we treffen proberen we te overtuigen om een Energiehandelsplatform te starten. Dit kan binnen een buurt, een dorp, een

bedrijventerrein, met de afdeling van boeren, huurders etc.: Essentie is hoe kunnen we een decentraal grid gezamenlijk organiseren en meer onafhankelijk maken.

- Inzetten E-Trias energetica programma: invoeren eigen situatie en krijgen bepaalde stappen te zien die ze kunnen doen. Het is een 3D omgeving, waarin het gemakkelijker is om informatie te verwerken en tot een prijsstelling te komen.

BOM - Buurt ontwikkel maatschappij

Hoe kunnen we mensen faciliteren, zodat ze wel investeren in woonlastenzekerheid en die mensen een bepaald comfort ervaren. Dat doen we op buurt- of gemeenschapsniveau, omdat in wijkraden vaak maar een aantal betrokken actief zijn. Door de BOM kunnen we meer mensen bereiken.

Huidige stand van zaken

Nu overleg met PLED (Platform Lokale Energie Drenthe), De KEI (energie coöperaties) en provincies (nemen voor de eerste x de onrendabele top weg)

De eerste vijf projecten zijn van start en het ziet er heel positief uit.

Vragen & reacties

- Is dit vooralsnog alleen in Drenthe? Heb je ambities om het in andere provincies ook te doen? (Engbert)
- Eerst willen we een stukje bewijzen dat het loont om zo te werken. Wat aantrekkelijk is, is gebruik te maken van de energie die er al is.
- **Waarom Wijkuitvoeringsplan? Doet meer denken aan systeem- dan aan leefwereld. Een RES leeft ook helemaal niet, worden mensen niet warm van.**
- De actieve lokale bottom up gemeenschappen of coöperaties proberen deelnemers betrokken te houden op lange termijn. Een van de middelen is daarvoor om individueel gewin te combineren met collectief gewin. Een energiehandelsplatform, een BOM of ESCO voor kwetsbare groepen, een energie management systeem of gezamenlijke opslag zijn factoren die langdurig commitment kunnen garanderen.. Je moet het met elkaar oplossen. Voor de een past het wel, voor de ander niet.
- **Door consultants ontstaan is al verdacht. Help ze om het zelf te kunnen doen, organiseer jezelf weg. Dan heb je het meer over opvoeden, kennis toevoegen, dat het op de agenda komt van de mensen zelf. Dit is een systeem verhaal, hoe krijg je dan de community zover dat ze hier zin in hebben?**
- In de community ligt het eigenaarschap. Waar we in de praktijk tegenaan lopen na meer dan 1000 VvE's te hebben begeleid is dat na een paar jaar de bestuursvermoeidheid te groot wordt. Vaak valt het als een kaartenhuis in elkaar. Als we langere tijd betrokken zijn bij het management van zo'n gemeenschap, dan is het voor de deelnemers te behappen om er energie in te stoppen. Procesmanagers zijn nodig om dit proces te begeleiden en om te ontzorgen. We gaan het veld in en de projecten bekijken. Hoe staan de mensen erin? Langjarige betrokkenheid van adviseurs is prettig, voor continuïteit, je hebt met dezelfde mensen te maken.
- **Wat is het verdienmodel van de Groene Transitie?**
- 60 procent van de loonkosten kunnen we bekostigen uit INTERREG gelden, soms 95 procent. We maken gebruik van managementfees of hebben mensen in dienst. Provincie, gemeente en bewoners blijven zelf verantwoordelijk. De bekostiging moet

er komen, maar wel samen. De overheid die zegt: je moet verduurzamen en betaal ook meteen even de rekening, daar willen we vanaf. De bekostiging moet er komen, maar wel samen. Zo kunnen we mensen ontzorgen.

- Van de Europese ELENA Subsidie komt voor Drenthe 2,5 miljoen los, waar alle adviseurs van betaald kunnen worden. We willen zorgen dat er continu financiering is, zonder ingewikkelde afzonderlijke constructies. Om het over andere provincies te kunnen verspreiden, zouden zij meer kunnen doen met INTERREG en andere Europese aanvragen. (Drenthe had voorheen maar 1 INTERREG project, maar zijn nu koploper. Groningen heeft ook nog maar 1 INTERREG project en kan daarin groeien.)

Noorden Duurzaam en de Groene Transitie

In afgelopen maanden zijn zij in gesprek geweest met elkaar over hoe de ontwikkeling van een dorpsraad gecombineerd kan worden met het wijkuitvoeringsplan.

- Waar we naar willen kijken, met een team, is wat in deze eerste vijf situaties (projecten) zinvol is om te institutionaliseren (systeem) voor de lange termijn. Elke gemeenschap vraagt om een andere /eigen oplossingen. Via INTERREG maken we de ontwikkeling mogelijk (het nadenken hierover) om te bepalen hoe kunnen we dit zo goed mogelijk kunnen doen. Dit pakken ND en de Groene Transitie samen op.
- Noorden Duurzaam laat een werkstuk tot stand komen waarin de ontwikkeling van wijkraad en wijkuitvoeringsplan kunnen worden gecombineerd.

Tot slot

De WUP (Wijkuitvoeringsplan) of BUP (Bedrijven uitvoeringsplan) zijn bedoeld om een aantal thema's te behandelen, zoals

- Energie ontwikkeling
- Klimaatadaptatie
- Circulariteit
- Economische ontwikkeling
- Huisvestingslasten
- Infrastructuur
- etc. (in totaal 10 stuks)

Al deze thema's nemen we in één keer mee: wat gaan we doen, wat is prioriteit, wat gaan we niet meer doen? Met keten begeleiding komt dit tot wasdom.

Tot zover,

Met dank aan Joost Schretlen